

Verovatno najekstremniji intelektualac iz kruga Srpskog kulturnog kluba, Slobodan Drašković, objavio je 1947. u Americi knjigu Srpski narod i srpska politika (ponovo štampana 1974, a u Beogradu reprintovana 1990). Način rešavanja hrvatskog pitanja u Kraljevini Jugoslaviji ocenjivao je kao kapitulaciju pred "našim najvećim neprijateljima među Hrvatima", koji su "otvoreno iskazivali svoju mržnju prema svemu što je srpsko, prema srpskom imenu, prema srpskoj zastavi, prema srpskoj vojsci, prema srpskoj uniformi, prema Vidovdanskom Ustavu, prema srpskim svetinjama, prema srpskoj književnosti i srpskom jeziku, prema srpskim običajima i srpskom životu" (Drašković, 1947).

"GENOCIDNOST HRVATA".

Od prepostavljene mržnje potreban je samo jedan korak do pretvaranja genocida u "karakterno" svojstvo – "genocidnost". Od početka rata u Jugoslaviji 1991. podrazumevalo se generalno optuživanje Hrvata za genocid, pripisivanje ustaških zločina Hrvatima kao naciјi.. "Genocidnost" je tema Petra Džadžića koji predlaže da se "bacil genocidnosti" kod Hrvata razmatra "onako kako se izdvaja i analizuje bacil bolesti u medicini" (Džadžić, 1992), Amfilihije Radović piše o "genocidnom duhu" koji "kao da se zacario" u hrvatskom narodu u ovom veku (Radović, 1996), dok Vasilije Krestić razmatra tezu da "genezu genocidnih radnji" nad Srbima u Hrvatskoj treba posmatrati od 16. veka, tj. od srpskog naseljavanja hrvatskih zemalja, kada je ustanovljen odnos prema Srbima kao "prema uljezima" koji se zatim prenosio "sa kolena na koleno i očuvao se do naših dana". Krestić zaključuje da je "hrvatska politička misao bila i da je do danas ostala duboko prožeta idejom genocida", dok "Srbi nikad nisu izneverili Hrvate" (Krestić, 1998).

"Vreme reprinta" je i u ovom slučaju donelo masu starih tekstova i onih nastalih u srpskoj emigraciji, kojima je trebalo potvrditi i ojačati ovakve teze. Tu funkciju je imao i zbornik Neugašeno srpstvo koji je okupio raznorodne autore oko ideje da se potvrdi "genocidnost" Hrvata. Priredivač Dragan Subotić tu piše o izostajanju pokajanja i "odgovornosti hrvatske nacije" za počinjen genocid (Subotić, 1992). Ostali autori pišu o opravdanosti nepoverenja Srba u Hrvate, o zločinu za koji su "hrvatske narodne mase" bez sumnje bile "psihološki pripremljene", fanatizovane, pa su zato i mogle »staviti pod koljački nož sve ono što se srpskim zvalo, a da im duša i srce ne ustreptaše od bola«, jer "Hrvatska je tada vrila od oduševljenja, njene narodne mase bile su u stadijumu ludila, bile su spremne tog momenta utamaniti sve srpsko". I kada se prihvata da nisu svi Hrvati učestvovali direktno u pokoluju Srba, ipak se navodi da je "gro hrvatskog naroda" bio "oduševljen istim" i davao "moralnu podršku direktnim ubicama" (Pešut, 1966), ili da su se Hrvati pokazali za vreme rata »kao najbedniji maroderi i sluge okupatora«, i to »ne pojedinci već ceo narod«, a da su ih komunisti nagradili "za njihovo takvo držanje" stavljajući "pod vlast razbojničkih Hrvata oko pola miliona preostalih Srba" (L. P. Popović, 1955).

Među reprintovanim tekstovima devedesetih je i knjiga Lazara Markovića, koji je još u toku Drugog svetskog rata ustaške zločine pripisao "hrvatskom kolektivitetu", tvrdeći da je "talas kolektivnog ludila" zahvatilo Hrvate. On je zaključio da su zločini nad Srbima "delo hrvatskog naroda" i da odgovornost za njih "mora da padne i na hrvatski kolektivitet". Hrvatske mase su na zločine bile pokrenute "nekim posebnim motivima", one su "delovale pod uticajem probuđenog instinkta, koji odlikuje poludivlje horde", pa su takvi "hrvatski postupci" toliko "okaljali hrvatsko ime da je ta zajednica izgubila svako pravo da se predstavi među civilizovanim narodima". Odgovornost za ustaške pokolje "stoji na hrvatskom narodu, jer je većina Hrvata, direktno ili indirektno, bila uključena u to", odnosno, zločin je počinio "hrvatski narod kao celina" (Marković, 1940-ih). Reprintovane su i Dučićeve teze da "nije moguć dalji život zajedno sa ubijcima" (Dučić, 1942).

"KARAKTER HRVATA".

Na prepostavkama o inferiornosti, mržnji i genocidnosti nastala je hrvatska "karakterologija". Sav konglomerat stavova o Hrvatima u stereotipnom maniru sadržan je u ambicioznom zborniku Catena mundi iz 1992. godine. Tražeći uzroke razlikama između Hrvata i Srba u Hrvatskoj, Predrag Dragić Kijuk polazi od istorijskih okolnosti koje su stvorile "karaktere" ovim narodima kao kolektivitetima. Tako je na Srbe delovalo njihovo preseljavanje i ratovanje pa je to postao narod u osipanju. "Taj martirijski duh ostaviće traga na psihologiji srpskog naroda kao što će ostrašeni, jezuitski duh ostaviti traga na psihologiji hrvatskog naroda. U okviru ovakvih već nasledno uspostavljenih karakternih oznaka odvijaće se politička istorija ovih naroda do danas" (Dragić Kijuk, 1992). Autor konstatuje da su Hrvati nastali "evolucijom psihologije konvertitstva", odnosno da su "procesom militantne katolizacije redefinisali nacionalni identitet" pa su "zadobijiali konfesionalni i ksenofobični identitet" (Dragić Kijuk, 1992). I drugi autori definišu izvor razlika između "istorijskog lika Hrvata i istorijskog lika Srba", a to je "narodnosno karakterna crta doneta iz pradomovine ili vekovima izgrađivana u ovdašnjim različitim uslovima". Tako su Hrvati "neizlečiva rana u ovom delu Evrope", uz upozorenje "slobodoljubivim narodima" da o tome povedu računa, a Srbima da se osiguraju od "velikohrvatske genocidne pomame" i spasu Dubrovnik od "velikohrvatskog asimilovanja" (Mitrović, 1992). Reprintovani su i radovi o "nacionalno dvoličnoj ulozi" Hrvata koji su se uvek "kolebali" i nisu mogli sami da izvojuju slobodu, niti su bili ikada na strani pobedilaca, pa je njihovo kolebanje bilo konstantno. "Srbi su, međutim, tome nasuprotni, išli pravo i nepokolebljivo svojim istorijskim putem" (Milanov, 1992).

Vasilije Krestić tvrdi: "Osam stotina godina državnopravnih nagodbenjačkih borbi ostavilo je dubokog traga na menatalitet Hrvata", pa su oni i u Jugoslaviji "do savršenstva iskoriščavali svoje nagodbenjačko iskustvo, sebično i bezobrizno iznuđujući čas jedne čas druge ustupke", zbog čega su se obe Jugoslavije "raspale po scenarijima u kojima su glavnu ulogu razbijača imali Hrvati" (Krestić, 1998). Podseća da su nemogućnost "suživota" sa Hrvatima osetili Mađari, Italijani i Srbi, pa navodeći šta su sve znameniti Srbi pisali o Hrvatima, ističe da njegova knjiga "nema zadatak da obezvredi